

er oversfyldt. Men, siger man, vi tør ikke aabne Kassen, vi tør ikke indlade os paa de Lettelser, som i og for sig maa erkjendes for ønskelige — thi ellers vilde jo den hættærede Finansminister ikke have foreslaaet saadanne Nedsættelser i Toldloven, som han har søgt dække dels ved Toldforhøjelse, dels ved Forhøjelse af Brændevinsafgiften og dels ved Indførelsen af en Olfat; man erkjender altsaa i og for sig Nedsættelser i vor Toldbeskatning for ønskelige og nyttige; — men, siger man, vi tør ikke gaa til disse af Hensyn til de store, nye Udgifter, som forestaa, uaagtet disse Udgifter endnu ikke ere godkjendte af Lovgivningsmagten. Man fremhæver Udgifter af forskjellig Art, baade saadanne, som nærmest vedkomme de aandelige Interesser, og de store Militæruddgifter. Nu vil jeg tillade mig at sige i Almindelighed, at jeg tror, at, naar det gjælder om paa Rigsdagen at gennemføre en finansiel Lov, f. Ex. en Toldlov, er det en mislig Sag hvis man da ved Bedømmelsen af den finansielle Tilstand alene eller fortrinsvis lægger de Meninger til Grund, som man selv nærer med Hensyn til de tilkommende Udgifter, inden det endnu har viist sig, hvorvidt man er istand til at vinde Lovgivningsmagtens Godkjendelse for disse Udgifter. Dette er næppe stemmende med den almindelige finansielle Fremgangsmaade; det er en Forsynlighed, som kan have sin meget respektable Side, men som praktisk kan medføre store Misligheder og forvolde store Vanfæligheder. Det Sebrænkelige, det Regelmæssige er, at man indretter sig efter de anerkjendte finansielle Krav. Men jeg vil ikke blive staaende ved denne almindelige Bemærkning. Da jeg indenfor visse Grændser sympatiserer med de Formaal, der skulle fyldestgøres ved de nye finansielle Krav, til hvilke der sigtes, kan jeg ikke lade være at opstaa det Spørgsmaal, om man virkelig gavner de Formaal, man interesserer sig for, ved i sin Interesse for dem at modsætte sig en i og for sig gavnlig finansiel Lov, fordi den medfører en vis Nedsættelse i Indtægterne. Jeg tror at have hørt det udtalt her i Thinget, at naar vi for Alvor komme til disse militære Udgifter, vilde Kassebeholdning, Aktiver, kort sagt, alle de opsamlede Penge forsvinde som Dug for Solen. Saa sagte, mine Herrer, saa sagte! Jeg tror, at man ved en saadan Udtalelse langt snarere skader end gavner de Formaal, som vi i Forening interessere os for. Jeg tror ikke, at det stemmer med almindelige psykologiske Love, at man overvinder Modstanden ved at sige til dem, hvis Modstand man skal overvinde: Vi negte Eder en Afgifts-nedsættelse, som I have et vist naturligt Krav paa, for at trykke Eder til at anvende de vedvarende opsavede Penge paa den Maade, som vi vente og forlange. Jeg tror, at man paa den Maade snarere forøger Vanfælighederne ved at gennemføre de Foranstaltninger, til hvilke der sigtes, end man letter dem. Det

er ialtsald den mennekelige Naturs almindelige Villkaar. Lad os spørge os selv: hvor pleie Vanfælighederne at ligge, naar der er Tale om nye Udgifter til vigtige Formaalets Fyldestgjørelse? Vanfælighederne ere der, saalænge man ikke kan overbivise Vedkommende om disse Udgifters Vigtighed, om de forskjellige Formaalets paatrængende Nødvendighed, om den fortrinlige Grad af Magtpaaliggenhed, hvormed de fremstille sig, men mig vitterligt pleier det i konstitutionelle Stater, naar disse Formaalets Vigtighed og Nødvendighed først er anerkjendt, ikke at frembyde nogen uoverstigelig Vanfælighed at faae de dertil fornødne Pengebevillinger. Andetsteds opsamlers man ikke store Pengesummer isorveien for derpaa at faae de Formaal anerkjendt, til hvis Fyldestgjørelse de skulle anvendes, men naar Formaalene ere anerkjendte, jævner det Andet sig med den Forsamling, som har anerkjendt Formaalene, ofte med en overraskende Væthed. De stigende ordentlige Udgifter tror jeg vel kunne fyldestgøres med de ordentlige Indtægtskilders stigende Udbytte. Hvad de overordentlige Udgifter angaar, have de en saadan Kapital karakter, om jeg maa bruge det Udtryk — det vil næppe kunne misforstaaes —, at det vilde være at forlange for Meget, at de skulde kunne dækkes af de løbende Indtægters Overskud over de løbende Udgifter. Det vil være ganske naturligt, at man dertil anvender opsavede Kapitaler fra Fortiden, og det vil ligeledes være meget naturligt, at man dertil ogsaa kan anvende passende Laan, som amortiseres med en ikke alffor lang Frist, og lad mig tilføje, skjøndt ærede Medlemmer maasse ville finde mig dumdriftig, jeg vilde endelig ikke anse det for noget Urimeligt, om i nogle Aar en overordentlig Stat indenfor passende Grændser og ordnet paa en passende Maade blev anvendt. Ja, jeg vil sige ligefrem, mine Herrer, at dersom der ikke stod Andet tilbage, efterat alle store militære Spørgsmaal Løsning var klarer, end et Samtykke fra denne Forsamling til en for et passende Antal Aar udfkreven Indkomststat, f. Ex. efter de Regler, hvorefter den sidste Indkomststat blev udfkreven, vilde Lands-thinget — derom er jeg fuldt overbevist — med Beredvillighed give sit Samtykke, men noget Andet er, at man ikke vil forud give det. Jeg kan altsaa ikke erkjende, at det er klog Politikk at modsætte sig en Toldreform, som er høist magtpaaligende for Landet i mange Retninger, naar der ikke gives i alt Væsentligt en Kompensation for de Nedsættelser, som erkjendes at være tilraadelige. Jeg vender her tilbage til den Betragtning, hvor jeg veed, jeg staar mere alene, for at vise, at ogsaa i den Retning, hvor jeg nu har udtalt mig, maa jeg tillægge det Argument, som jeg søgte i Krigstoldskattens særlige Karakter, en ikke ringe Betydning, thi deri ligger ogsaa Grændsen for Forbringere om Nedsættelser. Det er min Overbevisning, at om denne Grændse maa praktisk